

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1449/2015
19.11.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у радном спору тужиоца М.Р. из К., чији је пуномоћник М.Ћ.М., адвокат из К., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа у Крагујевцу, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Крагујевцу, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2858/14 од 02.04.2015. године, у седници већа одржаној 19.11.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2858/14 од 02.04.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 339/14 од 08.04.2014. године ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име неисплаћене разлике у накнади зараде за период од 15.11.2009. године до 30.11.2011. године исплати и то за време коришћења годишњег одмора и за време коришћења плаћеног одсуства, појединачне месечне износе ближе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом од доспећа сваког појединачног месечног износа до исплате. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 50.150,00 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2858/14 од 02.04.2015. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу на име неисплаћене разлике на име накнаде зараде за период од 15.11.2009. године до 30.11. исплати и то за време коришћења годишњег одмора и за време коришћења плаћеног одсуства месечне износе како је то наведено у изреци другостепене одлуке. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, потребе разматрања правних питања од општег интереса или правних питања у интересу равноправности грађана и ради уједначавања судске праксе и потребе новог тумачења права.

Врховни касациони суд је испитао побијану другостепену пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, бр. 55/2014) који се примењује на основу члана 23. став 1. Закона о изменама и допунама ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 55/14) и утврдио да је ревизија тужиоца дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, а да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се одређено не указује на остале битне повреде поступка због којих се може изјавити ревизија.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац је запослен код тужене. Тужена му за време коришћења годишњег одмора као и у време коришћења плаћеног одсуства није исплаћивала накнаду зараде у пуном износу, већ је иста умањена у висини стимулативне накнаде која би му била плаћена да је био на раду. Висина мање исплаћених износа утврђена је оценом налаза и мишљења судског вештака, а која представља вредност потраживања у овој парници.

Другостепеном пресудом преиначена је првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу уплати тражену разлику по оба основа за период како је то наведено у изреци другостепене одлуке.

Разлози ревизије тужиоца о погрешној примени материјалног права другостепеног суда нису основани.

Наиме, одредбом члана 146. став 1. Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 101/05 и 63/09), који је био на снази у периоду за који тужилац потражује исплату разлике накнаде зараде, прописано је да полицијски службеници и други запослени у Министарству имају право на плату која се састоји од основице, коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност посла. Висину коефицијента, из става 1 овог члана, утврђује министар – актом о платама запослених у Министарству, уз сагласност Владе (члан 146. став 3. Закона). Због посебних услова рада, опасности за живот и здравље, одговорности, тежине и природе посла, рада на дан празника који је нерадан, ноћног рада, рада у сменама, прековременог рада, дежурстава, приправности и других видова нередовности у раду, чланом 147. став 1. Закона прописана је, да се запосленима у Министарству могу утврдити коефицијенти за обрачун плате који су од 30 до 50 одсто номинално већи од коефицијента за друге државне службенике, а у висини масе средстава потребних за исплату додатних коефицијената из члана 146. став 1 овог Закона.

На основу овлашћења из члана 146. став 3. Закона о полицији, министар је (26.06.2006. године), донео Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, којим је утврђена висина коефицијената (из члана 146. став 1. и члана 147. став 1. Закона). Међутим, применом одредбе члана 9. став 1. овог Правилника, запосленима у МУП-у припада и стимулативна накнада, у висини од 10% на плату за време проведено на раду, као и у току привремене неспособности проузроковане повредом која је наступила у вршењу или поводом вршења службе. Ставом 2. овог члана, право запослених на стимулативну накнаду искључено је за време одсуства са рада која нису обухваћена ставом 1. овог члана, као и у случају искључења запосленог из службе, за време док траје искључење.

Из наведеног произлази да (у периоду за који тужилац потражује исплату разлике накнаде зараде), плату запослених у МУП-у представља износ добијен множењем основице – коју утврђује Влада РС, са коефицијентом - основним и додатним, који утврђује министар (члан 146. став 1. и члана 147. став 1. Закона), уз увећање од 0,4% за сваку навршену годину радног стажа (члан 146. став 2. Закона). Овако добијен износ плате запослених код тужене, представља уједно и накнаду плате, на коју су запослени, у том периоду, имали право за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства.

Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова из 2006. године, прави разлику између коефицијената (основног и додатног) и стимулативне накнаде, предвиђене чланом 9. Правилника, која представља посебан вид накнаде, на коју запослени имају право само за време проведено на раду и време привремене спречености за рад проузроковане повредом у вршењу или поводом вршења службе, како је то наведеном одредбом и предвиђено. У осталим случајевима одсуства са рада, где спада и период коришћења годишњег одмора и плаћено одсуство, запосленима право на ову накнаду не припада (децидирано прописано ставом 2. овог члана), што и тужбени захтев у овој правној ствари чини неоснованим, иако је тужиоцу признато право на стимулативну накнаду, у висини од 10% плате, применом цитиране одредбе члана 9. Правилника.

Приликом одлучивања, Врховни касациони суд је имао у виду да је одредбом члана 32. Закона о платама државних службеника и намештеника предвиђено право на накнаду за време годишњег одмора и плаћеног одсуства обрачунату у истом износу као да је запослени радио, али налази да, у конкретном случају, нема места примени наведене одредбе.

Наиме, запосленима у МУП-у плате су уређене Правилником о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, којим су утврђени основни и додатни коефицијенти, при чему су основни коефицијенти разврстани у 33 платна разреда, према пословима радног места, док су додатни коефицијенти утврђени према статусу полицијских службеника. Запосленима је Правилником, због рада под посебним условима, признат и додатак на плату у висини од 0,1% за сваку пуну годину пензијског стажа (независно од увећања од 0,4% признатог Законом о полицији). За разлику од овог Правилника, Законом о платама државних службеника и намештеника, утврђено је 13 платних група (5 за положајна и 8 за извршилачка места), а у оквиру сваке платне групе одређено је 8 платних разреда. Овај Закон посебним одредбама (чланом 24. до 31. Закона) и на другачији начин у односу на

Правилник тужене, регулише и додатак на основну плату државних службеника – за рад ноћу, за рад на дан празника који није радни дан, за прековремени рад, оптерећеност на раду и за приправност, о чему се одлучује посебним решењем.

Имајући у виду да се запосленима код тужене плата обрачунава применом основног и додатног коефицијента одређених Правилником, који су утврђени на потупно другачији начин у односу на Закон о платама државних службеника и намештеника, а посебно да је Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, на основу кога запослени код тужене остварују право на стимулативну накнаду, донет у спровођењу Закона о полицији (“Службени гласник РС” бр.101/05 и 63/09, који је био на снази у време доношења Правилника), произлази да Правилник не представља подзаконски акт у односу на Закон о платама државних службеника и намештеника, на који се тужилац и нижестепени судови позивају, због чега у конкретном случају нема места примени одредаба тог Закона (о платама државних службеника и намештеника) приликом обрачуна накнаде плате за време одсуства са рада – годишњег одмора и плаћеног одсуства.

Из наведеног произлази да се ради оцене основаности тужбеног захтева има применити члан 9. Правилника о платама запослених код тужене у целости, што подразумева примену и става 2. овог члана, којим је искључено право запослених на стимулативну накнаду од 10% за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства.

Како тужилац тужбом у овој правној ствари, потражује разлику између износа који му је, у спорном периоду, исплаћен на име накнаде зараде за период коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства и износа који би му припао да је исти обрачунат применом члана 32. Закона о платама државних службеника и намештеника, односно накнаде у висини зараде коју би примио да је радио, а што представља управо обрачунату стимулативну накнаду од 10%, Врховни касациони суд налази да му тражена разлика не припада, како то правилно закључује и другостепени суд.

Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**